

SEMINARSKI RAD

Kraj čovjeka: genska tehnologija ili civilizacija

Kraj čovjeka: genska tehnologija ili civilizacija

Sažetak

U ovom radu razmotrio sam pojam ljudske naravi i suočio ga s dvije opasnosti. Prvu opasnost opisuje Francis Fukuyama i vidi je u genetskom inženjeringu, kao prvom znanstvenom otkriću u povijesti koje bi moglo dovesti do mijenjavanja pojma o čovjeku. U radu se opisuje biotehnologija, dosadašnja postignuća na tom polju i njihova primjena na ljudima, kao i konačni cilj znanstvenika, razumijevanje uloge čovjekovih gena i mogućnost njihove manipulacije koja zadire u samu čovjekovu bit. Fukuyaminom stavu suprotstavljen je stav Johna Zerzana, radikalnog autora koji tvrdi da je čovjekova bit narušena već samim uspostavljanjem civilizacije. Da bismo vratili izgubljenu ljudsku narav, moramo uništiti mnoge sveprisutne tekovine civilizacije, uključujući i jezik, umjetnost i pojam vremena.

Ključne riječi: ljudska narav, genetski inženjering, kontrola znanosti, anarhoprimitivizam, otuđenje, biotehnologija, genetska lutrija

Uvod

Napredak civilizacije jedan je od pojmova o kojima su se vodile, i vode se, beskrajne rasprave u znanstvenim i manje znanstvenim krugovima. U današnjem vremenu relativne nesigurnosti i neizvjesne budućnosti, takvo je pitanje jednako aktualno kao i u "mračnom" srednjem vijeku. Čini se da su, unatoč tome što su se tim pitanjem bavljali najveći svjetski umovi, mišljenja i dalje podijeljena, a spektar mogućih pravaca u kretanju ka odgovoru širi nego ikad. Od apsolutnih optimista, pojedinaca koji se uzdaju u tehnički napredak koji će sustavno rješavati probleme koji nam danas zadaju glavobolje, do pesimista koji bi najradije uništili čitavu civilizaciju, koja je otuđila čovjeka od njegove biti. U ovom ću radu pokušati dati neke uvide o pitanju o kraju čovječanstva. Pri tome ću se uglavnom služiti dvama izvorima, prilično radikalno suprotstavljenima. Prvi pogled je poznatog sociologa i ekonomista Francisa Fukuyame, koji se u djelu «Kraj čovjeka? Naša poslijeljudska budućnost» dotiče pitanja o tehnološkom razvoju, njegovom napredovanju i odgovoru na pitanje: zašto je baš danas došao trenutak kada tehnologija prijeti "krajem čovjeka". Fukuyamina polazna točka je rasprava o čovjekovoj naravi, dakle o njegovom biološkom određenju, na koju se nastavlja analiza genske tehnologije i njenih mogućnosti promjene te naravi, koju do sada nijedan stroj nije bio u mogućnosti ozbiljnije ugroziti.

S druge strane je radikalni autor John Zerzan i njegovo djelo "Anarhoprimitivizam protiv civilizacije". Djelo kreće od pretpostavke da je čovjek već izgubljen u silnom napretku civilizacije, koja mu ne dopušta da se izrazi slobodno i pokaže svoju ljudskost, tj. upravo tu ljudsku narav o kojoj govori Fukuyama. Povratak čovjeka svojoj naravi je moguć, ali kroz

radikalnu revoluciju koja bi u potpunosti odbacila civilizaciju i ljude vratila u lovačko-sakupljačke zajednice.

O ljudskoj naravi

Definiranje ljudske naravi mora biti polazišna točka prikaza dvaju suprotstavljenih mišljenja o kraju čovjeka, jer je kraj čovjeka zapravo kraj ljudske naravi. Nažalost, već je ta početna točka opterećena dubokom podijeljenošću kod koje među znanstvenicima, filozofima i teolozima nije postignut konsenzus, niti se on nazire. Da bi daljnja rasprava imala težinu, postaviti ću tezu da ljudska narav postoji, te prikazati Fukuyamine argumente kojima on to postojanje pokušava dokazati.

Pitanje o ljudskoj naravi u svakodnevnom životu je vrlo često postavljano u obliku: "gdje je granica između prirode i odgoja?" Krajem XX. stoljeća, činilo se da je odgovor da je odgoj zaslužan za razvijanje čovjeka u određenu individuu, i da je samim time uloga ljudske naravi vrlo mala. Međutim, napredna su genetska istraživanja ukazala na drugi put, tj. na veliku ulogu biološkog determinizma, pri čemu su najveću ulogu imala dva otkrića: 1953. su Watson i Crick u časopisu Nature objavili strukturu DNA, a 2000. godine su predsjednik SAD-a Bill Clinton i britanski premijer Tony Blair objavili da je otkrivane "gruba skica" ljudskog genoma. Ova su otkrića dovela do toga da se ljudska narav može definirati kao "skup uzoraka ponašanja i svojstava tipičnih za ljudsku vrstu te ih uzrokuje genetsko naslijeđe više nego okoliš" (Fukuyama 2002.:166)

Ovu se definiciju može pojasniti na primjeru čovjekove visine. Različite etničke skupine se razlikuju po visini, jednako kao i muškarci i žene. Prosječna se visina ljudi povećala od srednjeg vijeka, međutim povećala se približno jednako kod muškaraca i kod žena. Zbog toga možemo ustvrditi da su prosječne visine određene okolišem, ali su rasponi varijacija zadani genetski, dakle naslijeđem.

Sljedeće su velike kategorije argumenata iznesene protiv postojanja ljudske naravi:

1) nema ljudskih univerzalija koje bi se mogle dovesti u vezu s ljudskom naravi

Ovaj argument ukazuje na činjenicu da se za mnoge ljudske karakteristike ne može govoriti da su tipične, npr. za boju kože ili krvnu grupu. Međutim, većina karakteristika se može opisati nekim prosjekom i standardnom devijacijom koja nije prevelika i time čini tipičnu karakteristiku, npr. snaga, visina, težina, agresivnost.

2) genotip organizma ne određuje njegov fenotip

U ovom slučaju naglašava se razlika između genotipa, tj. čovjekove DNK i fenotipa, tj. bića koje se stvarno razvilo iz određene DNK. Primjer koji se navodi su jednojajčani blizanci, dakle genetski identična bića, koja se razvijaju u različite jedinke. Međutim, bitno je napomenuti da priroda postavlja čvrste granice ovakvim varijacijama i da ljudska svojstva ostaju unutar određenih granica.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)

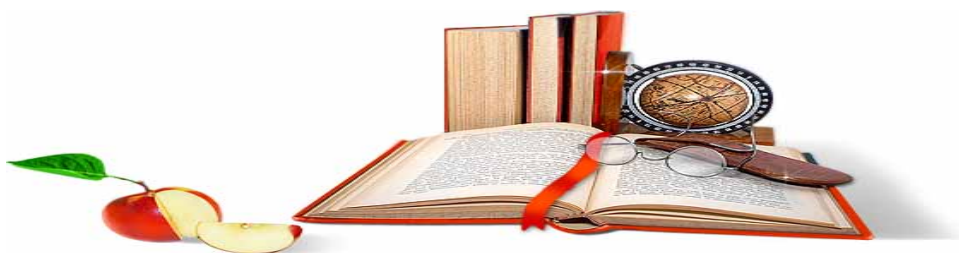
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com